

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj
Sibiu

Hirlap

Minden nap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE vezetésével

A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Torontali törvényszék bejegyzési száma 88 (Dos. No. 954/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR felelős szerkesztő

A semlegességi törvény keletkezése és bukása

Amerikában a négy esztendővel ezelőtt, 1937-ben hozott törvény a rettenetes semlegességet varotta meg követendő elvnek. Az akkoriban végzement európai események készítettek Amerikát arra, hogy a legpontosabban körvonalazza politikáját minden lehetséges szemben. Ennek a politikanak az volt a magva, hogy az újvilágnak tehetetlenül távol kell maradnia egy esetleges háborútól. A négy évvel ezelőtt hozott amerikai semlegességi törvény tehát szigorúan tilalmi jellegű volt, amint az a következő rendelkezésekből is kitűnik. E törvény értelmében ugyanis tilos volt hármnemű fegyvert vagy löszert hadviselő országoknak szállítani, sőt a nyersanyagok eladására vonatkozólag is külön záradék gondoskodott. Eme záradék szerint Amerika csak annak a hadviselő országnak adhatott el nyersanyagot, amely azt készpénzben megfizeti és saját hajóján szállítja el. Ez a két alaprendelkezés biztosítékot nyújtott arra, hogy sem az amerikai életet, sem az amerikai vagyont nem érheti semminemű háborus kár, de biztosítékot nyújtott ugyanakkor arra is, hogy Amerika a háborútól teljesen távol maradjon. Mikor ezt a törvényt négy év előtt kihirdették, úgy Roosevelt, mint Hull államtitkár, külön is megmagyarázták annak eszméletét. A törvényt azért hozták, — mondták, — hogy Amerika partjait még a háború lehetőségétől is megvédelmezzük. Támadjon akár világösszeomlás is Európában, Amerika nem fogja többé megismételni azt, ami 1917-ben történt.

Ezzel szemben csakhamar merőben ellentétes irányt vett fel az Egyesült Államok külpolitikája. Megkezdődött ugy Amerikában, mint Európában a líkos diplomáciai munka egy demokrata front létesítése érdekében. Ezt az új alakulatot a tekintély-államok ellen igyekeztek Roosevelt és pártívei összekovácsolni és ettől az időtől kezdett a semlegességi gondolat esillaga lehanyatlani. Maga a semlegességi törvény is már tehetetelen volt az új politikai felfogásnak, mert minduntalan akadályt jelentett a megváltozott viszonyok közepe. Ennek következtében rövidesen eltűntek a törvényből a nyersanyagokra vonatkozó záradékok, amelyek különben is csak két évre szóló érvénye volt. A fegyver- és löszerszállítás tilalma azért még érvényben maradt, holott éppen ez a tilalom volt a háborus utakat kereső politika számára a legkíméletlenebb. London, Páris, Varsó háborus politikái ugyanakkor már megkapták a biztosítékokat, hogy háború esetén az Egyesült Államok támogatására tevékenül számolhatnak. Elérkezett tehát a háboruspart részére annak az ideje, hogy most már a semlegességi törvény másik alapvető rendelkezését is elhárítsák. Ez meg is történt. Roosevelt 1939 júliusában felhívta a kongresszust, hogy fogadjon állást ilyen értelemben, a döntés azonban akkor még nem történt meg. Midőn már teljes erővel folyt az európai háború, a kongresszus végül mégis hozzájárult novemberben ahhoz, amit Rooseveltől négy hónappal azelőtt még megtagadott.

A semlegességi törvény rendelkezéseit tehát olyképpen módosították, hogy a hadviselő országok kaphatnak fegyvert és löszert Amerikából, ha azt azonnal megfizetik és a saját hajóikon elszállítják. Ezen előjáték után Amerika egyre biztosabban sodródott a tényleges háborus beavatkozás felé. Meghozták a megsegítési törvényt is, amely súlyos terheket ró az amerikai adózó polgár vállára, majd megkezdődött az amerikai haditöltő őrsem-szolgálat, amikor is segítséget nyújtott az amerikai hadianyagot szállító angol hajóknak. Következett azután a kereskedelmi hajók feltelgyverése, majd megtörtént az utolsó lépés is. Ezentul amerikai hajók szállíthatnak hadiszeret a nembarátságokkal szemben bármilyen ellenséges ország kikötőibe.

Ez az amerikai semlegességi törvény rövid, hiteles története. A legutóbbi rendelkezések révén a négy év előtt még jászandéku semlegességi törvény tehát végleg eltűnt a történelem sílyesztőjében.

A népszavazás végleges eredményének kihirdetése

3,446.889 IGEN — 68 NEM — 3,446.853 fogadalomtétel
Antonescu marsall programjának megvalósítására

Bucurestiből jelentik: A folyó év november 5-én kelt 3052. számú törvényrendelet értelmében létesített központi népszavazási bizottság, melynek elnöke: Lupu G., a legfelső semmitőszék főelnöke, tagjai: Simionescu I., a Román Akadémia elnöke, Cihodariu D., a legfelső semmitőszék főelnöke, Ionescu-Dolj I., a törvényvéleményező tanács főelnöke és Horia Hulubei, a bucarestii egyetem rektora, kihirdette a november 9—15 napjában az egész országban tartott népszavazás eredményét, mely a következő: 3,446.889 igen, 68 nem, 3,446.853 fogadalomtétel Antonescu marsall programjának megvalósítására. A népszavazás végleges eredményét a központi népszavazási bizottság november 23-án, vasárnap délelőtt 10 órakor ünnepélyes keretek között terjesztette Antonescu marsall, államvezető elé.

Északafrikában teljes erővel fellángolt a harc

A nagy offenzíva újabb német-olasz hadisikereket eredményezett
Az olasz „Ariete” hadosztály, mindent elsöprő támadása során, kétszázötven ellenséges páncélkocsit elpusztított — A német-olasz csapatok eddig kétszázhatvan brit harcikocsit és kétszáz páncélos járművet semmisítettek meg

Rómából jelenti a Rador: Az olasz haderő főhadiszállása a kiadott harctéri jelentésében közli, hogy Marinarikában, az egész tobruki fronton folytatódott a harc. Az olasz hadosztályok az ellenséges támadásokat mindenütt visszaverték és súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek.

Az Ariete-hadosztály több mint 250 ellenséges páncélos egységet semmisített meg, köztük ötvenöt tankot és tizennyolc ellenséges katonát foglyul ejtett.

Az olasz hadosztályok heves harcot vívtak az ellenséges páncélos egységekkel és több mint kétszáz felfegyverzett járművet vertek szét. Az egyik olasz kórházat angol repülők a Vörös Kereszt-jelzés ellenére ellenre bombázták és gépfegyverezték; huszonöt sebesült meghalt, harmincöt személy pedig megsebesült. A gebeli helységek ellen az ellenség több légitámadást intézett. Az anyagi káron kívül azonban emberéletben nem esett kár.

A tobruki fronton az olasz és német egységek visszaverték a kitörési kísérleteket.

A német légiőrség és légvédelmi tüzérség a harcok során tizenöt ellenséges repülőgépet lőtt le. A Pavia-hadosztály légvédelmi tüzérsége ezenkívül még két repülőgépet semmisített meg. Nyolc olasz repülőgép nem tért vissza támaszpontjára.

Véres kudarcba fulladt a tobruki brit kitörés

A német véderő főparancsnoksága vasárnap kiadott harctéri jelentésében beszámolt arról, hogy a keleti fronton a támadások újabb sikereket eredményeztek. Az Anglia körül vizeken éjszaka két nagyobb kereskedelmi hajót bombatalálatokkal súlyosan megrongáltak. Az egyik ellenséges hajó elvesztésével számolni lehet.

A német repülők támadásokat intéztek a skóciai ipari üzemek ellen, ezenkívül Anglia délkeleti partvidékén kikötőberendezéseket bombáztak eredményesen.

Északafrikában a német-olasz csapatok a délkeleti irányból előretört brit erőikkel folytatott eredményes harcokban kétszázhatvan páncélos harci kocsit és kétszáz páncélosított gépjárművet megsemmisítettek.

A tobruki brit csapatok páncélos kocsik által támogatott kitörési kísérletét az olasz csapatok visszaverték.

Egy ellenséges gépesített osztag Kirenaikában súlyos veszteségeket szenvedett. A német és olasz repülők több mint száz páncélos gépkocsit és egyéb járműveket pusztítottak el.

Keletafrikában november 21-én délután a cubaberti és fereaberti egységek, miután szorongalattal folytatták a harcot, végül is kénytelenek voltak engedni az ellenséges tüzérnek. A védőharcok során különösen egy karabélyos zászlóalj tünt ki hősiességével. Ez a zászlóalj, miután löszere elfogyott, szorongalattal folytatta ellentámadásait és ugyszólván az összes karabélyosok elestek.

A celgal fronton november 20-án az olaszok visszaverték az ellenséges támadásokat. Az ellenség számos halottat, köztük egy magasrangú angol tisztet, hagyott a csatatéren.

Az olasz csapatok számos hadifoglyot ejtettek és fegyvereket, valamint löszert zsákmányoltak. Gondarnal az ellenséges repülőgépek ismét kórházat bombáztak és néhány személyt megöltek. Málta fölött egy olasz légitámadás ellenében ellenséges repülőgéppel folytatott harcot és hatot lelőtt. Egy olasz gép nem tért vissza támaszpontjára.

Két olasz torpedóhajó a Földközi-tengeren elsüllyesztett egy ellenséges tengeralattjárót.

SÜLYOS ANGOL VESZTESEGEK

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda, hogy az északafrikai harcokkal kapcsolatban a brit hírszolgálat kairói jelentése nyíltan elismeri, hogy az angolok páncélkocsikban súlyos veszteségeket szenvedtek.

Beismerik azt is, hogy a líbiai hadműveletek során huszonnégy repülőgépet lelőttek. Ez a jelentés közli még, hogy kairói angol katonai körök szerint erős sőt rendkívül erős ellentállással találkoztak és a harcok rendkívül hevesek. (Rador).

A komintern-ellenes szerződés évfordulója

A bolsevizmus elleni háboruban résztvevő országok vezető államférfiainak gyűlése Berlinben

Berlinből jelenti a Rador: Az 1936-ban megkötött antikomintern-paktum évfordulója alkalmából, november 24- és 25-én, a kommunistaellenes háborúban résztvevő országok vezető államférfiai Berlinben jönnek össze, hogy kinyilvánítsák akaratukat: Harcolni a bolsevizmus ellen az egész világon.

Berlinből jelenti a Rador: Ciano gróf olasz külügyminiszter kíséretével hétfőn délelőtt a német birodalmi fővárosba érkezett, hogy résztvegyen az európai államférfiak összejövetelén. A berlini pályaudvaron Ciano gróf külügyminisztert Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter, dr. Funk birodalmi

gazdasági miniszter, valamint számos más német és olasz vezetőszemélyiség fogadta.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy Bárdossy László dr. magyar miniszterelnök és külügyminiszter, valamint Lorkovics-Mladen dr. horvát külügyminiszter a komintern-ellenes szerződés évfordulója alkalmából az európai államférfiainak Berlinben tartandó gyűlésére megérkeztek a német birodalmi fővárosba. A vendégeket a berlini pályaudvaron a katonai és polgári hatóságok élén Ribbentrop birodalmi külügyminiszter üdvözölte.

Hamis brit hírverés Pétain marsall francia államfő lemondásáról

Vichyből jelenti a Német Távirati Iroda: Hivatalos francia körök teljesen valótlannak és nevetségesnek minősítették az angol rádióállomás ama hírét, mely szerint Pétain marsall állítólag Darlan tenger-nagy javára lemondana az államfői tisztségéről.

Ugyanezek a körök kijelentik, nem tartják szükségesnek a hír különösebb megvilágítását, mely még cáfolatot sem érdemel, oly nyilvánvaló a koholmány. (Rador).

Ítélethirdetés a „Mihai Viteazul” katonai liceum tizenhárom növendékének bűnperében

A timisoarai hadbírószék november 5-én és 6-án a „Mihai Viteazul” katonai liceum tizenhárom növendéke felett ítélethozott, akiket azzal vádoltak, hogy 1941 októberében „H-71” elnevezéssel titkos szervezetet alakítottak, legionárius üléseket tartottak, a börtönökben levő legionáriusok számára pénzt gyűjtöttek és új tagokat toboroztak a legionárius mozgalom számára. A vádlottakat november 6-án a 262. számú ítélettel a következő büntetéssel büntették: Munteanu Ion-t, a nyolcadik osztály növendékét huszonöt évi kényszermunkára és tizenöt évi sulyos börtönre ítélték. Chirita Gheorghe, Oprea Mircea és Ciobanca Sabin nyolcadik osztályos növendékeket egyenként husz évi kényszermunkával és tíz évi sulyos börtönrel sújtották. Diaconescu N., Brandus Vasile és Motel Mircea nyolcadik osztályos növendékeket egyenként tizennyolc évi kényszermunkára és tíz évi sulyos börtönre ítélték. Balan Iulian és Neamtu Ilie nyolcadik osztályos növendékeket egyenként tizenöt évi kényszermunkára és öt évi sulyos börtönre, Calinescu Nicolae és Buracu Alexandru hatodik osztályos növendékeket egyenként tizennyolc évi kényszermunkára és öt évi sulyos börtönre, míg Cristea Nicolae és Mihai Gheorghe hatodik osztályos növendékeket egyenként tizenkét évi kényszermunkára és négy évi sulyos börtönre ítélték. Ezenkívül valamennyit megfosztották életük végéig a polgári jogoktól. (Universul).

Litvinovot „elkedvetlenítette” az angolok udvariatalansága

Newyorkból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy az „United Press” értesülése szerint Litvinov, a Szovjetunió új amerikai nagykövete, felesége és titkára kíséretében Bagdadba érkezett, ahol résztvett az angol nagykövetség által tiszteletére rendezett ebé-

den. Az „United Press” úgy tudja, hogy az angol légi társaság eljárása Litvinovot elkedvetlenítette és ezért nem is látogat el Londonba, hanem Indián és a Csendes-óceánon keresztül egyenesen Amerikába indul.

A szövetséges csapatok újabb térhódításai a keleti fronton

Német csapatok elkeseredett harcok után, Moszkvától ötven kilométerre északnyugatra bevették Szolnecsnogorszki városát

A német véderő főparancsnoksága a vezéri főhadiszállásról tegnap a következő harctéri jelentést adta ki:

A keleti front középső szakaszán támadásunk további tért nyert. Elkeseredett harcok után a páncélos csapatok elfoglalták Solnecsnogorszki városát, amely Moszkvától ötven kilométernyire északnyugatra van. Moszkva körzetében a német légi erő sikeres támadásokat intézett vasúti berendezések ellen. Számos vasútvonalat bombatartalálattal megszakítottak.

Szentpétervár előtt az ellenség kitörési kísérletei ismét összeomlottak. Az ellenség sulyos veszteségeket szenvedett. Nyolc páncéloskit, köztük hét legnehezebb harciocsit megsemmisítettünk. A véderő nehéz tüzérsége folytatta a szentpétervári hadifortosságu célok bombázását.

Anglia délnyugati partján a legutóbbi éjszaka különböző létkötőket bombáztak. Angol vadászpilóták

Fordításokat,

okmányokat, irodalmi és szakmunkákat, román, német vagy magyar nyelvről vagy nyelvre, válalok. Levelezőlap érdeklődésre vála zolok. Timisoara III, Strada Rusu nr 2 sz.

Filoff bolgár miniszterelnök nyilatkozatát meglepéssel fogadták Törökországban

Ankarából jelenti a Német Távirati Iroda, hogy a török közvélemény meglepéssel fogadta Filoff bolgár miniszterelnök legutóbbi beszédét, amelyben a bolgár-török viszonyról is megemlékezett. Török politikai körök kedvezően fogadták a török-bolgár kapcsolatok pontos megállapítását és hangoztatják, hogy török részről is a legnagyobb jelentőséget tulajdonítják a Bulgáriával való baráti kapcsolatok fenntartására. (Rador).

Harminc évi börtönre ítélték a nyolcvanegy éves testvérpárt

Milánóból jelenti: Az elmúlt év februárjában Sant'Agata in Puglia községben, Foggia közelében felakasztva találták otthonaon Angela Rosaria De Leo nyolcvan éves asszonyt. A matróna magánosan, de eléggé rendezett anyagi körülmények között élt és már az első benyomásra sem látszott valószínűnek az öngyilkosság ténye. A hatósági vizsgálat során megállapították, hogy gyilkosság történt és kihalgatták a szerencsétlenül járt asszony testvérét, Domenico Antonio De Leo, nyolcvan éves férfit, akit a gyilkosság felfedezése előtti napon hűg házatáján láttak a szomszédok. De Leo viselkedése feltűnt a vizsgálatot lefolytató hatósági közegeknek, a keresztkérdések özőrében ugyan először mindent tagadott, de később megtört és arra hivatkozott, pillanatnyi felindulásában követte el megdöbbentő tettét. A hatósági vizsgálat során azonban kitudódott, hogy De Leo előre megfontolt szándékkal ölte meg testvérét. Az egybehangzó tanuvallomások szerint De Leo már mások előtt is több ízben megfenyegette hűgát, valami közöttük dúló régi viszályal kapcsolatosan. A bíróság bebizonyítottan vette a büntényt és De Leo harmincévi börtönbüntetésre ítélt. Tekintettel arra, hogy Domenico Antonio De Leo már nyolcvan éves, előreláthatólag a börtönben fejezi be földi pályafutását, hiszen csak száztizenegy éves korában szabadulna ki onnan, márpedig ily matuzsálemi korra aligha lehet közönséges földi halandónak kilátása.

Az élet és az elektromosság

Egy elevelandi kórház orvosa hosszú éveken át kutatta az életjelenségeknek a villamossággal való összefüggését. Alaptétele, amelyhez ezek a kutatások elvezették, úgy szól, hogy az élet lényegében villamosság, s a halál akkor következik el, amikor a villamosság elhagyja a testet. A gyakorlatban ez a tétel úgy fest, hogy a halál akkor is bekövetkezik, ha a testbe olyan mennyiségű pozitív áramot bocsátunk be, amennyi negatív áram van a testben. Az orvos szerint a testben lévő elektromos erő szervezi és ellenőrz szervezetünk minden működését s ez tart bennünket életben. Ez az erő néha lecsökken, s akkor fáradtságáról beszélünk. Persze az erőt újabb kifejlésre lehet bizonyos stimulánsokkal ösztökélnünk. Ha a test elektromosság-állománya teljesen lecsökken, akkor a sejtműködés megszűnik, megkezdődik a feloszlás s az élet elhal. A testi elektromosságot az élő sejt termeli ki. Kísérletei során az orvos azt is beigazolta, hogy azok a villamos kisülések, amelyek ugyan ellenkező áramokból keletkeznek, de vagy az egyik, vagy a másik áram erősebb, nem oltják ki az életet; viszont az egyenlő erejű áramok egymásra-találkozása rendszerint halált okoz.

Fotokopiák

okmányokról, képekről

Igazolványképek

gyorsan és jutányosan készülnek

FOTO STUDIO

ENGEL ENDRE

fényképeszeti műtermében

Timisoara I, Piața Libertății 4. Telefon: 34-30

Délkelet-Ázsia problémája a washingtoni tárgyalások középpontjában

Hull külügyminiszter a Szovjet képviselőjét nem vonta be a csendesóceáni kérdések megbeszélésébe — A japán tárgyaló bizottság újabb utasításokat vár Tokiótól

Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda: Azokon a washingtoni megbeszéléseken, melyeket Hull külügyminiszter folytatott, részt vett Halifax angol nagykövete, Casey ausztráliai miniszter, Ludon, Holland-India minisztere, valamint Hishih kínai nagykövete, a csungkingi kormány képviselőjében.

Hivatalos körök a tárgyalásokról semmiféle tájékoztatást nem adtak, a külügyminiszterium magas-

rangu tisztviselői azonban kijelentették, hogy a megbeszélések tájékoztatások kölcsönös kicserélésére szolgáltak s azok folyamán valószínűleg fontos határozatokat hoztak. Megemlítik, hogy az értekezleten Hull külügyminiszter indítványozta, ő hívta meg a csendesóceáni kérdésekben érdekelte államok képviselőit a tanácskozára.

Hull külügyminiszter tájékoztatása a tárgyalások menetéről

Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda: Cor-de'll Hull külügyminiszter szombaton este, miután előzőleg megbeszélést folytatott a Csendes-óceánon érdekelte hatalmak képviselőivel, Kurusu nagykövetet, rendkívüli japán megbízottat és Nomura washingtoni japán nagykövetet fogadta.

A vasárnap reggel megjelent newyorki lapok úgy vélik, következtetést vonhatnak le abból a tényből, hogy

Hull külügyminiszter magánlakásán fogadta a japán diplomatákat: ebből az említett lapok azt látják, mintha némi remény lehetne a megegyezésre.

A „New York Times” washingtoni munkatársa azt írja, hogy első ízben most mutatkozik némi remény arra, hogy megegyezés létesüljön. Bár a légkör igen feszült, — írja a lap, — annyi megállapítható, hogy a tárgyalások még nincsenek válságos szakaszukban. A megbeszélések azonban igen széleskörűek ahhoz, hogy következtetéseket lehetne velük kapcsolatosan már levonni, annál is inkább, mert

av a tárgyaló felek minden nyilatkozattól tartózkodnak.

A japán diplomaták az első megbeszélések eredményét azonnal közölték a tokiói kormánnyal, melytől most utasításokat várnak. A tárgyalások e hét elején ismét felvehetők. Azt állítják, hogy Hull külügyminiszter a Japánból folytatott tárgyalások során arra törekszik, hogy ebből Kinának semmiféle hátránya ne származzék, mindazonáltal belemegy abba,

hogy javaslatot terjesszenek eléje, melyekről Kínát, Angliát és a többi érdekelt kormányt folyamatosan tájékoztatja.

Abból a tényből, hogy a Hull külügyminiszterrel lefolyt tárgyalásokon a Szovjet egy képviselője sem vett részt, a „New York Times” munkatársa arra következtet, hogy a megbeszélések csak Délkelet-Ázsiára vonatkoznak.

Illetékes forrásból ugyanekkor megjegyezték, hogy Hull külügyminiszter közölte Japán képviselőivel a csendesóceáni kérdések megoldására tett minimális javaslatát. A Csendes-óceánon érdekelt hatalmak barátságának kinyilvánítása minden valószínűség mellett arra irányulna, hogy Japánnál megértésért, hogy a demokráciák egységes arcvonalával áll szemben. (Rador).

JAPÁN NEM FENYEGETI THAIFÖLDET

Bangkokból jelenti a Német Távirati Iroda: A tájékoztató hivatal megcáfolt egy brit hirt, mely azt állította, hogy négy japán cirkáló Szaigonba érkezése Japán növekvő nyomását jelzi Thaiföldre.

A tájékoztató hivatal cáfolja azt a brit állítást is, mely szerint a thaiföldi határon japán csapatösszevonások történnek.

A tájékoztató hivatal végül megjegyzi, hogy a japán csapatmozdulatok előkészületei egyáltalában nem értelmezhetők úgy, mintha azok Thaiföld elleni fenyegetést jelentetnének. (Rador).

XII. Pius pápa nyilatkozata:

Az egyház nem vesz részt politikai vitákban, de hivatása alapján közreműködik az ifjuság nevelésében és a társadalmi megsegítés nagy művében

Rómából jelenti a Német Távirati Iroda: Argentína új szentszéki nagykövete ünnepélyes kihallgatáson jelent meg XII. Pius pápánál, akinek bemutatatta megbízó levelét.

Ezalkalommal a Szentatya beszédet mondott, melyben kijelentette, hogy az egyháznak nincs szándékában a jelenkor kimondottan politikai intézményei és eseményei kapcsán a különböző nézőpontok

hasznossága és hatásossága fölötti vitába beavatkozni.

— Az egyház készen áll a közreműködésre minden olyan erőfeszítésben, melynek célja a társadalmi segélynyújtás műveinek tökéletesítése, valamint az ifjuság lelki és erkölcsi színvonalának emelése, — hangsúlyozta a pápa, — mert a szociális haladás művei a jelen pillanat egyik legsürgősebb feladatát képezik. (Rador).

Nagy felháborodás Törökországban egy török hajó megtorpedözése miatt

Izstanbulból jelenti a Stefani-iroda: Török körökben mély felháborodást keltett az a tény, hogy egy szovjet tengeralattjáró megtámadott egy török hajót. A „Tasviri Efkiar” című török lap kijelenti, hogy nem kapott közvetlen értesüléseket, de megállapíthatja, hogy a szóbanforgó török hajónak elégsé-

ges mentési eszközei voltak és hogy személyzetéből két tiszt menekült meg, azzal — az egyébként nagyon megalapozott ténnyel — magyarázható, hogy a hajót előzetes figyelmeztetés nélkül torpedózták meg. Magától értetődő, hogy ezek a megállapítások csak növelték a török közvélemény felháborodását. (Rador).

A gésákat kizárják a japán társaságokból?

Tejsi Nisikava képviselő a kizárási javaslatot azzal indokolta, hogy ezáltal megkönnyítene a kémelhárítást és jó szolgálatot tennének a közkerékpáriságnak

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: Ha a parlament elfogadja Tejsi Nisikava képviselő ama javaslatát, hogy a gésákat (japán táncosnőket és énekesnőket) zárják ki mindazon társaságokból, melyek a kormány tagjaihoz tartoznak, vagy amelyeket a kormány tagjai látogatnak, akkor az összes állami tisztviselőnek távol kell maradniok minden olyan összejövetelről, ahol gésák is megjelennek. Tejsi Nisikava képviselő a képviselőház pénzügyi bizottsága

előtt kijelentette, hogy javaslatának elfogadása rendkívül előnyösen előmozdítaná a kémkedés elleni küzdelmet, valamint a közkerékpáriságnak és a családi békének védelmét.

A japán pénzügyminiszter a felszólalásra adott válaszában kijelentette: „Nem hiszem, hogy mindegyesük rossz”. Ugyanakkor azonban érzékeltette, hogy egyetért Nisikava képviselő véleményével. (Rador).

Mölders alezredes halála

A legendás hírű, mindenkor vereklen hős német pilóta, repülőszerecsénylenség áldozata lett

Berlinből jelenti a Rador: Mölders alezredes, a világ legeredményesebb vadászpilótája, Breslau közelében vadászpilótáival lezuhant és életét vesztette. A legendás hírű repülő huszonnyolc éves volt és ebben a háborúban százegy ellenséges gépet lőtt le. A spanyolországi hadjáratban lőtt tizennégy repülőgéppel együtt

száztizenöt légi győzelmet aratott.

Hitler vezér és kancellár a legnagyobb német kitüntetés, a tölgyfalombot adományozta neki a kardokkal és a briliánsokkal a Vaskereszt lovagkeresztjéhez, amelyekkel már régebben kitüntette. Tragikus halála alkalmából Hitler vezér elrendelte, hogy az a vadászpilóta, amelyet Mölders vezetett, ezután az ő nevét viselje, Mölders alezredes, akit az ellenség sohasem tudott legyőzni, futárszolgálat alkalmával zuhant le géppel.

Mölders alezredes páratlan katonai karriert futott be.

Ő volt a német véderő első tisztje, aki a legnagyobb kitüntetését megkapta.

Boroszlóból jelenti a Rador, hogy Mölders alezredes koporsóját az egyik ottani katonakórház kápolnájában ravatalozták fel. Mellette helyezték el a vele együtt szerencsétlenül járt két másik repülő koporsóját. Schulz ezredes Göring birodalmi tábornagy nevében koszorút helyezett Mölders koporsójára, majd a hadsereg és a különböző légi alakulatok nevében helyeztek koszorúkat a koporsókra, melyeket hétfőn délután kegyeletes ünnepség keretében Berlinbe szállítottak.

FORUM ARAD — Telefon 20-10 a nagyfilmek színháza

Ma a szezon legnagyobb zenés revü filmbemutatója!

PAZAR BERENDEZÉS! SZEMKÁPRÁZTATÓ KIALLITÁS!

CURT GOETZ
VALERIE VON MARTENS

NAPOLEON HALLEM SCHULD

NAPOLEON AZ OKA MINDENNEK

szorin kívül a legújabb ONC- és UFA-híradók
árak 3, 5, 7.15 és 9.30 órákor. Kedvezményes jegyek nem érvényesek.

HIREK

TIJNOSÍTÁSOK ÉS KIADÓHIVATÁSOK:

Timișoara, I. Brătianu-tér 3.
Telefon: 28—10.

Változó szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8. Telefon 17—11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 50.—
lei, negyedévre 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre
900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyed-
évre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre
48.— pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyar-
válnak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendszeres
előfizetési díj kétszerese.

Az emberi agy

Egy 3500 évvel ezelőtt írott egyiptomi papirusz már megemlíti az emberi koponya tartalmát, az agyvelőt, anélkül azonban, hogy fogalma volna arról, minő szerepet játszik ez a puma, veles anyag az emberi életében. Krisztus előtt 400 körül Hippokratész, a nagy görög orvos már annyit tud az agyról, hogy ennek megbetegedése okozza az örültséget, Persze arról még nem tud, hogy az agyból idegek szaladnak szét az egész emberi testbe. Galenus, a Kr. után 150 körül élő római orvos már tudja az állati hullák boncolása alapján, hogy az agy az érzelmek középpontja, amelyeket idegszálak közvetítenek a végtagokhoz és onnan vissza. Az emberi agyat azonban még ő sem ismeri. Középkorban aztán még ezek a kezdetleges ismeretek is teljesen elvesznek, aminek oka abban van, hogy a hatóságok tilalmazzák az emberi test boncolását. Andreas Vesalius brüsszeli orvos az első, aki, minden tilalom ellenére is, élete idején föl mer boncolni emberi holttestet. Ő ismeri fel először a véredény- és az idegrendszer elágazó hálózatát az egész testben. Vele azonban tragikus baleset történik: egy spanyol grand holttestének boncolása közben az elhunytak a szíve még néhányat vert. Erre Vesaliust feljelentik az inkvizíciónál és csak néhány menekül meg a máglyahaláltól. De arra itélik, hogy egy szentföldi zarándokot formájában szerezzen bűnbocsánatot. Vesalius elindul, el is jut Jeruzsálembe, de utközben visszafelé Zante szigetére hajótörést szenved. A legnagyobb nyomorban végzi napjait csak egy jószívű aranyműves könyöradományával sikerül holttestét kiváltani, nehogy vad kutváknak dobják oda. Vesalius azonban megnyitotta az utat az igazi jelentőségének felismeréséhez. A 17. században már Descartes 1640 körül kihirdeti a holttest boncolásának jogát az emberi öntudat gyökere, így lett mindössze háromszáz esztendője van igazi fogalmunk az agyról. Az ember agyának szervezeteiben, melyek a holttestet is eléggé jól ismerik a boncoló orvosok.

Nem szállíthatók haza a harcúterén elesett katonák földi maradványai, Bucurestiből jelentik: A főhadiszállás közli mindazokkal, akiknek hozzátartozói Bessarabiában, vagy Ukrajnában elesettek és ott temették el őket, hogy az exhumálás tilos. Minden erre irányuló kérelmet elutasítanak.

Francia bíboros a Szovjet „vallásszabadságáról.” Buenos Airesből jelenti az NTI: Baudrillart bíboros, a párisi katolikus egyetem rektora nyilatkozott a Pueble című nap munkatársára előtt. Kijelentette, hogy ahol a kommunizmust bevezették, a kereszténység és civilizáció veszélyben forog. A Szovjet vallásszabadságáról szólva a főpap hangsúlyozta, hogy nem nagy bizalommal kell viseltetni a bolsevisták alkalmazkodó módszereivel szemben.

Washington most Uruguayt környékezi meg... Montevidéoból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy az „El Debate” című újságban megjelent annak az egyezménynek a szövege, amelyet az Egyesült Államok terjesztettek az uruguayi kormány elé. Az egyezmény alapján a két állam közösen védelmezné meg az amerikai kontinent, úgy, ahogyan azt 1938-ban a límai kongresszuson megállapították. A két ország kötelezettséget vállal, hogy a védelem szempontjából fontos értesüléseket és árut egymással kicserélik.

Transzjordánia emirje is résztvett az arab-ellenes árulásban. A Nőmet Távirati Iroda munkatársának adatai jelentése: A kairói rádió közlése szerint Adallah, Transzjordánia emirje, a parlament új ülésének megnyitása alkalmából kijelentette, hogy a transzjordániai erők résztvettek az angolok háborújában, melyet a szomszédos arab államok ellen folytattak. (Rador).

Fiatal leány eltűnése. Nenu Victoria galatiai diákleány néhány nap előtt eltűnt a bucurestii pályaudvar perronjáról, ahol nagybátyjával a vonatra várt. Felkutatására megindult a nyomozás.

A GYOMORFEKÉLY VESZEDELME

Gyomorfekély mindig volt, amióta ember van a világon, sőt azelőtt is, mert az emlősállatok gyomrában is eléggé gyakran keletkezik fekély. A gyomorfekély okát körülbelül tizenötféle elméletben látják a tudósok, de gyakorlati végoka csak az étkezési módban rejlik. Hogy minden elmélet ellenére, csak a helytelen táplálkozás okozza a gyomorfekélyt, annak klasszikus bizonyítéka, hogy a statisztikában a — szakácsnők vezetnek, mert ők szokták a forró ételt kóstoltatni. Régebben a bakfisleányok közt sok gyomorfekélyes volt, nyilván az oly gyakori, sápkórnak nevezett verszegénység, és a főzitanulással velejárá kóstoltatás játszott ebben közre. A leányok ma már nem sápkórosak, hála a szabadon üzött sportnak és az őket nem túlságosan befedő ruházatkodásnak. Viszont, ha tanulnak is főzni, az ételkóstoltatásig már nem terjed ambíciójuk.

A gyomorfekély némelykor egészen egyszerű gyomorégés kérébe bujik, máskor időszakosan ismétlődő, szinte tűrhetetlen fájdalommal jelentkezik. A fájdalom arra figyelmezteti az embert, hogy komoly baj van a szervezetben, amellyel fő lesz a szakértő orvoshoz fordulni. Ellenben az a néha csak gyomorégés vagy savanyu büffögések, kis gyomorfekélyes mezébe bujt alattomos fekély: akárhányszor életveszélybe is sodorhatja a gazdáját.

Igazuk van az öreg doktoroknak, hogy „ha egy gyomor-tulsavanyodás nem gyógyul simán: fekélyre kell gondolnunk”. Vagy hogy: „olyankor is gondoljunk gyomorfekélyre, amikor nincs is, mert aki rágondol, az csakhamar fel is fogja ismerni, és akkor meg is tudja gyógyítani”.

Óriási könnyebbséget jelent a fekély felismerésében a röntgenvizsgálat. De nem szabad elfelejtenünk, hogy van olyan fekély is, amelyet a röntgen nem mutat meg. A jó doktor már a röntgen-vizsgálat előtt is felismerte a fekélyt, amelyre már a beteg kórelőzményei is gyanakodóvá tették.

A gyomorfekély édestestvére a nyombélfekély. A nyombélben vagy patkóbelben ült fekélyről azt hiszi a laikus, hogy ez némileg ellentét a gyomorfekélynek. Szó sincs róla. Nagyon közel ülnek és nagyon közel állnak egymáshoz. Kezelésük is körülbelül azonos, lefelébb azt mondhatnók, hogy a két testvér közül a

nyombélbeli az alattomosabb. Azelőtt azt hitték, hogy ezek a patkóbelbeli fekélyek ritkaságok.

Ma már a röntgenvizsgálatok nyomán tudjuk, hogy a nyombélfekély nem ritkább, mint a gyomorfekély. Fekély általában gyakrabban fordul elő férfiaknál, mint nőknél — az említett szakácsnők és bakfisok kontingense ellenére. Nyilván azért, mert a férfiak a rendetlenebb és mértéktelenebb étkezők. Talán a dohányzásnak és mellreszívásnak is van ebben része. A tapasztalt orvos a fekélyes betegről nem is kérdezi, hogy dohányzik-e, csak azt, hogy hány cigarettát vagy szivart szív el naponta? A dohányzás is nagyobb szerepe van a szesz italoknak, főleg pedig az erős savtartalmu és a jéghideg italoknak. Különösen ártalmas a bor, a pezsgő, a pálinka és a cocktail.

Hogy miként kell a fekélyt kezelni, hogy meggyógyuljon, az nem a beteg gondja, hanem az orvosé. A páciens csak azon legyen, hogy az első gyanus gyomortünetek jelentkezésénél keresse fel orvosát és kérdezze meg tőle: nincs-e gyanú a fekélyesedésre? Lehet, hogy a doktor kineveti érte. Annál jobb. Jobb félni, mint megijedni.

Ha azonban csakugyan fekélyről van szó, akkor se ijedjünk meg, mert megfelelő gyógykezelés mellett a gyomor- és nyombélfekélynek körülbelül 85—90 százalék a meggyógyul és ezek közül alig 10—15 százalék válik visszaesővé. Mindenesetre van olyan fajta gyomorfekély is, amely minden belgyógyászati kezeléssel dacol. A röntgenvizsgálat többnyire már fel tudja ezeket a makacsokra hajlított eseteket ismerni. Ilyenkor a sebész fogja a kérdést megoldani. A fekélytünet a leghálásabb gyomoroperáció, halandósági száma manapság már csekély, gyógyeredményei kitűnőek, a beteg valószínűleg újjászületik és egy év alatt saját erejéből 10—15 kilót hizik, mert fájdalmait eltűnnek, néhány héttel a műtét után majdnem mindent eltekinthetik, életkedve visszatér.

Ha ellenben nem ismerik fel a fekélyt, vagy gyógykezelését elhanyagolják, az életet elkieseríti, megretntja, sőt akár ki is ölthetja. Így válik egy alapjában véve gyógyulékony betegség, az emberek könnyelműsége, nemtörődőmsége, néha azonban a külső életviszonyok folytán gyilkos kórrá.

Állami színész nyugdíjpenztár létesült. A hivatalos lapban megjelent a magánszínházak tagjainak közelező nyugdíjbiztosításáról intézkedő rendelet-törvény. A rendelet-törvény drámai színészekre és hangszerművészekre vonatkozik. A havi járulékfizetés az illetmények tíz százaléka és száz leitől kétezer-ötvenig terjedő tizenkét osztályra oszlik. A nyugdíj jogosultság elismerése harminc évi tagság és ötvenöt betöltött év vagy tizenöt évi tagság és ötvenöt betöltött év után kérhető. Balettművészek és erdművészek korhatára negyvenöt év, míg énekesek és fuvósangszerművészek ötven év.

Orvosi hír. Dr. N. Secoianu sebész-nőgyógyász újból rendel. Timișoara IV., Piața Drăgălina 15. Délelőtt 11—14-ig és délután 4—5-ig. Telefon: 30-73. szám.

Nyilvános emlékek bizottságának tagjai. A nemzetművelési minisztérium november 18-án kelt 62.439. számú rendeletével a nyilvános emlékek bizottságának tagjaivá öt évre Storek Fr. és Medrea Cornel szobrászokat, Popescu Stefan festőt, Teodoru Horia és Creanga Horia építészeket kinevezte. A bizottság titkára Pasa Ion.

Élelmiszerjegyrendszer Egyiptomban. Kairói jelentés szerint az egyiptomi kormány elhatározta az élelmiszerjegy bevezetését. Ebből a célból az angol kormány Cromwell lordot küldte Egyiptomba, aki szakértő ezen a téren. A huszofogasztás korlátozása érdekében a hét három napjára betiltották az állatvágásokat.

Medvék paradicsoma, Norvégianak egyik része, a Ringerike, Adaj, Baldreg és Hallingdal közötti terület, valószínűs Eden-kert a medvék számára. Évek óta nem szabad ezen a vidéken medvére vadászni s ezalatt az idő alatt rendkívül nagy mértékben megsaporodott a medvé-állomány. Érdekes, hogy a tányértaipnak, melyek ezen a védett területen élnek, lassanként egészen elvesztették ragadozóállat jellegüket. Békés vegetáriánusok lettek. Az első években még sokszor koronát kitevő kártérítést volt kénytelen fizetni a hatóság a környék gazdálkodóinak, akiknek háziállatait a medvék megölték. Az utóbbi években azonban jól viselik magukat a mackók és semmi féle kárt nem tesznek többé a vidék háziállataiban. Mióta nem üldözik őket a vadászok, egészen megszeliidültek és növényi táplálékkal is beérik.

Olecsó csillárok
ELECTRICA cégnél, Arad
Strada Eminescu 8. Tel. 17-11

Az Olasz frontarcosok szervezete vezetőjének kihallgatása Duceánál. Rómából jelenti a Rador: A Duce kihallgatáson fogadta Amicari Rossit, a frontarcosok nemzeti szövetségének elnökét, aki ezen alkalommal beszámolt a szervezet tevékenységéről és társadalmi működéséről.

Borza Alexandru dr. egyetemi tanár előadása az Olasz Kulturintézet ünnepélyes megnyitóján. A timișoarai Olasz Kulturintézet közölte, hogy november 28-án, pénteken az intézet új munkatervének ünnepélyes megnyitása alkalmából Borza Alexandru dr. egyetemi tanár a kereskedelmi liceum disztermében „Urmele stăpânirii romane in Banat” címmel előadást tart.

Mennyi idős a Föld? Az amerikai Yale-egyetem két professzora, dr. Alouis F. Kovarik és dr. N. J. Adams-jun. hosszúságú kísérletet alapján arra az eredményre jutottak, hogy Földünk körülbelül tizenkét milliárd évvel idősebb, mint amennyinek eddig a tudomány tartotta. Ez az volt a vélemény, hogy a Föld kora kétfélmilliárd évre becsülhető, a két tudós kutatásai azonban — melyeket az elemek változásaiával kapcsolatban végeztek — arra mutatnak, hogy Földünk sokkal öregebb és kora legkevesebb tizenhárom milliárd évre tehető.

Legideálisabb arcszépítő, finomító a FÖLDES féléle GENIUS arccrém, esteli és nappali használatra. Egy tégely ára 60 lei, GENIUS-puder egy doboz ára 60 lei, GENIUS-szappan 60 lei. FÖLDES-GYÓGY-SZERTÁR, ARAD.

Nagyszabású vasútépítések Horvátországban. Az év első hat hónapja alatt Horvátország harminchatmillió kuna összegben végzett vasútépítést. Ezzel tizenhátezer munkás kapott kenyeret.

Holttest a hó alatt. Craiováról jelentik, hogy Calapara község határában a hó alatt egy ismeretlen férfi holttestét találták. A vizsgálat megállapítása szerint az ismeretlen éjszaka utközben lepte meg a hóvihar és eltévedve, megfagyott. Holttestét azután a hó betemette.

Ég és föld között. Newyorkban, az 59. utcában a járókelők remélten vették észre, hogy az egyik szálloda egyik tizedik emeleti ablakából egy ember fejével lefelé lóg. Kihívták a tűzoltókat, akik felsítek a tizedik emeletre. Itt megállapították, hogy a fej lefelé csüngő ember ballába a fűtőkészülék és a lakpárkány közé szorult. Esméletlen állapotban vitték a kórházba. Valószínűleg öngyilkossági szárdéből ki akart ugrani szobájának ablakáról, de tettenek végrehajtsa közben lába a fűtőtest mögé esuzott.

— **POLGÁROK, IGYEKEZZETEK MEGTENNİ KÖTELESSÉGETEKET** az ország iránt, mint ahogyan a katonák a haretőren megteszik: **Jegyezzetek visszatérési kölesont!**

— Nines szó Pétaín—Göring találkozóóról. Berlinből jelenti a Rador: A német külügyminisztériumban több külföldi niséirő kérdésére válaszolva kijelentették, hogy minden alapot nélkülöznek azok a híresztelések, amelyek szerint Pétaín—Darlan—Göring találkozó jönne létre.

— Visszahívták a londoni japán tengerészeti attasét. Tokióból jelenti az NTI: Hivatalosan jelentik, hogy Teichero Kondo altengernagy, londoni japán tengerészeti attasét visszahívták Tokióba.

— Hol és milyen feltételek mellett tartható nyitva vasárnap az üzlet. Az aradi munkálügyi felügyelőség közli, hogy azokban a városokban, ahol vasárnap és ünnepnap törvényes hetipiácokat tartanak, a háboru egész tartama alatt a vásári körzetben az üzletek, kivéve a korcsmákat, déli 12 óráig nyitva tarthatók. Olyan városokban, ahol a lakosság száma nyolcezernél kevesebb, vásári körzetnek számít az egész város. Az intézkedés már életbelépett.

— Gamelin tábornok súlyos beteg. Párisból jelenti a Rador: A Paris Midi című lap közli, hogy Gamelin tábornok egészségi állapota rendkívül súlyos. Ismeretes, hogy a tábornokot néhány nap előtt orbáncel kórházba szállították.

— Megszüntetett utazási kedvezmény az arad-hegyaljai villamoson. Az aradhegyaljai villamos társaság igazgatósága közli, hogy december 15-én megszűnik az általános személyzeti kedvezmény az alábbi távolságokban: Arad—Pancota község és viszont, Arad—Pancota piaci megálló és viszont, Arad—16-os megálló és viszont, Arad—Pancota állomás és viszont, Masca—Arad és viszont, Arad—Galsa és viszont, Arad—14-es megálló és viszont, Arad—13-as megálló és viszont, Arad—Siria és viszont, Arad—12-es megálló és viszont, Arad—11-es megálló és viszont, Arad—Poala Muntelui és viszont és végül Arad—10-es megálló és viszont. Ezeket a vonalakat a fenti időponttól ismét a rendes viteldíjszabás lép életbe.

— Orvosi hír. Dr. Váradi Károly rendelőjét Arad, Str. V. Goldis 7. szám alatt megnyitotta. Rendel 9—11 és 3—6-ig. Telefon: 25-64. Medic evreu.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik Breicha Emil temetésén résztvettek és fájdal munkát enyhítették, a ravatra koszorút helyeztek, ezuton mondk köszönetet. Ugyancsak köszönetünket fejezzük ki a PIETATEA temetkezési vállalatnak a kifogástalan rendezésért.

— Az aradmegyei cipészeknek és csizmadiaiknak be kell jelenteniük bőrkészletüket. Az aradi munkakamara felszólította az aradi és aradmegyei cipészeket és csizmadiaikat, hogy a legrövidebb időn belül az alábbi adatokat feltüntető nyilatkozatot adják be a kamarahoz: Név és lakhely, népi származás és vallás, a műhely helye, a képesítési könyv vagy engedély hiteles másolata, névszerinti felsorolása a fizetett alkalmazottaknak és inasoknak. Az utóbbi adatok mellett feltüntetendő az alkalmazott képesítési könyvének vagy munkaszerződésének a száma és az azt kiállító hatóság. Ezenkívül másolatot kell csatolniuk a mesterség után a kincstárnak fizetett adónyugtáról. A nyilatkozathoz mellékelni kell az 1940 júliusi, 1941 januári és októberi fizetési kimutatás másolatát is. A nyilatkozatban fel kell tüntetni, hogy az illető cipész vagy csizmadia jelenleg mennyi talpbőrt és bőrt kap és ha ez nem elegendő, mennyire lenne szükséges. Mind ezekre az adatokra a munkálügyi minisztériumnak van szüksége, hogy tanulmányozhassák a cipésziparosok borszükséglete biztosításának kérdését.

Hivatalos finn körök nyomatékosan cáfolják azokat a híreszteléseket, melyek szerint finn-amerikai tárgyalások folynának

Stockholmból jelenti a Havas-OFI ügynökség: Hivatalos finn helyen cáfolják azokat a híreket, mintha Helsinkiben finn—amerikai tárgyalások folynának. A svéd fővárosban azt mondják, jelenleg még kevésbé van arról szó, hogy Anglia háborút üzenjen Finnországnak.

A „Dagens Nyheter” című lap vezércikkében rámutat arra, hogy az afrikai arcvonala révén Finn-

országot kevesebb veszély fenyegeti arra nézve, hogy akarata ellenére belekeverjék a világháborúba.

Helsinkiből jelenti a Stefani-iroda: Illetékes finn körökben határozottan cáfolják azt a külföldön közzétett hírt, amely szerint Finnország és az Egyesült Államok között Helsinkiben tárgyalások folynának. (Rador).

— **AZ AMERIKAI SZÉNANYAG SZTRAJKOLÓ MUNKÁSSÁGA ELFOGADTA ROOSEVELT JAVASLATÁT.** Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: A bányász-szövetség elfogadta Roosevelt elnök javaslatát, melynek értelmében bíróságot ítéltének ama vitás kérdések megoldása céljából, melyek a szénbányák munkásságának sztrájkjára vezettek.

— **Iamandi volt miniszter hagyatékának ügye.** A bucaresti semmitőszék Iamandi Victor volt igazságügyminiszter vagyonának felülvizsgálási perét azzal a megállapítással zárta le, hogy Iamandi vagyonából tízezer négy millió leiny összeg igazolatlan.

— **Munkatáborba küldött aradi szabotálók.** Az aradi törvényszék mellett működő különleges bíróság, amely a kereskedelmi szabotáztörvénybe ütköző ügyekkel foglalkozik, Szabó György socolori gazdát egy hónapi munkatáborra ítélte, mert az aradi piacon a káposztát a megengedettről drágábban árultotta. Ötvös István buzsáki gazdát egy hónapi munkatáborba való utalásra ítélték, mert maximális áron felül vásárolt kornát.

— **Brit erősítések a Távokelőten.** Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda: A londoni ügynökségek hírei szerint Alexander brit tengerészeti miniszter kijelentette, hogy a brit hajóhad erősítéseket küldött a Távokelőtre. Részleteket ezzel kapcsolatban a miniszter nem közölt, de hangsúlyozta, hogy jelentős erősítésekről van szó (Rador).

— **Újabb földrengést észleltek.** Szófiából jelenti a Német Távirati Iroda: Pénteken délután két óra után pár perccel a szófiai obszervatórium földrengést-mutató készüléke hatalmas földrengést jelzett, melynek központja körülbelül 330 kilométerre lehetett Szófiától. (Rador.)

— **Az ango'ok „non stop offensive”-ja meghiusult.** Berlinből jelenti a Rador: Jólétesült forrásból közli, hogy a keleti hadjárat öt hónapja alatt az ango'ok nem szüntették meg hangoztatni, hogy repülőgéppel segítik a Szovjetet. Az ugynevezett „Non stop offensive”-vel a britek azt akarták elérni, hogy megbénítsák a német ipari termelést és így kényszerítsék a németeket a keleti front tehermentesítésére. Az ango' „Non stop offensive” öt hónapja alatt a brit légierő ezerhatszázkilenvenkét repülőgépet veszített. A birodalmi terület ellen intézett támadásoknak katonai szempontból semmi eredménye sem volt. Ipari célpontokban olyan jelentéktelen eredmény mutatkozott, hogy említésre sem méltó.

— **Aradmegyei zsidó iparosok figyelmebe.** Az aradi munkakamara felszólította az aradi és aradmegyei zsidó iparosokat kiknek munka vagy mesterkönyvük van, de nem rendelkeznek az aradi munkakamara által kiállított mesterengedéllyel (brevet de meserie), hogy mesterkönyvüket vagy munkakönyvüket nyolc napon belül adják be az aradi munkakamara-hoz (Carol-körut 19. szám, emelet), mert ellenkező esetben a törvény értelmében járnak el ellnük.

Rádió

KEDD, NOVEMBER 25

Bucuresti: 6.55 Hírek, hanglemezek, 12 Hanglemezek, 12.50 Hírek, 12.50 Katonaóra, 13.50 Német nyelvű hírek, 14 Rádióhíradó, 14.20 Hanglemezek, 14.30 Sebesültek órája, 18 Hírek, 18.20 Hanglemezek, 19 Nők negyedórája, 19.20 Enekhangverseny, 19.50 Német nyelvű hírek, 20 Rádióhíradó, sport, 20.15 Hanglemezek, 20.40 Előadás, 21 Szimfonikus hangverseny, 22 Hírek, 22.20 Zenei előadás.

Rádió Moldova: 13 Hanglemezek, 13.20 Hírek, 13.30 Hanglemezek, 14 Hírek, 14.20 Hanglemezek, 18.30 Tarka zene, 19.15 Hanglemezek, 19.40 Zongorahangverseny, 20 Hanglemezek, 20.30 Hírek, 20.40 Hanglemezek, 21 Hanglemezek, 21.20 Szalonzene, 22 Hírek, 22.20 Táncczene.

Rövidhullámu román adó: 21.35 Olasz nyelvű hírek, 21.45 Hanglemezek, 22 Német nyelvű adás, hanglemezek, 22.20 Olasz nyelvű adás, hanglemezek, 22.40 Francia nyelvű adás, 22.50 Angol nyelvű adás, 23 Hanglemezek.

Budapest I: 6.40 Ebresztő, torna, 7 Hírek, hanglemezek, 10 Hírek, 10.20 Előadás, 10.45 Divattudósítás, 12.10 Cigányzene, 12.40 Hírek, 13.30 A postászekar hangversenye, 14.30 Hírek, 15.20 Hegedűhangverseny, 15.40 Mt főzzünk? 15.55 Az operaház énekegyüttése, 16.15 Gyermekdélután, 16.45 Hírek, 17.25 Zene, 18 Előadás, 18.20 A rádiózekar hangversenye, 19 Hírek, 19.20 Zongorahangverseny, 19.50 Küllévi negyedóra, 20.15 Velejtők előadása, Közben 21.40 Hírek, 22.45 Katonazene, 23 Hírek, 24 Hírek.

SZERDA, NOVEMBER 26

Bucuresti: 6.55 Hírek, hanglemezek, 12 Mandolinnyes, 12.30 Hírek, 12.50 Katonaóra, 13.50 Német nyelvű hírek, 14 Rádióhíradó, 14.20 Hanglemezek, 14.30 Sebesültek órája, 18 Hírek, 18.05 Szalonzekari hangverseny énekszámokkal, 19.15 Csellónegyves, 19.40 Enek, 19.50 Német nyelvű hírek, 20 Rádióhíradó, 20.15 Enekhangverseny, 20.40 Előadás, 21 Németország órája, 22 Hírek, 22.20 Hanglemezek, 22.40 Olasz énekesek, 23 Hanglemezek.

Rádió Moldova: 13 Hanglemezek, 13.20 Hírek, 13.30 Zene, 14 Hírek, 14.20 Hanglemezek, 18.30 Német zene, 19 Előadás, 19.15 Karének, 19.40 Hegedűhangverseny, 20 Román zene, 20.30 Hírek, 20.40 Enek, 21 Szimfonikus zene, 22 Hírek, 22.20 Könyvű zene.

Rövidhullámu román adó: 21.35 Olasz nyelvű hírek, 21.45 Hanglemezek, 22 Német nyelvű adás, hanglemezek, 22.20 Olasz nyelvű adás, hanglemezek, 22.40 Francia nyelvű adás, 22.50 Angol nyelvű adás, 23 Hanglemezek.

Budapest I: 6.40 Ebresztő, torna, 7 Hírek, hanglemezek, 10 Hírek, 10.20 és 10.45 Előadások, 12.10 Hanglemezek, 12.40 Hírek, 13.30 Szalonzene, 14.30 Hírek, 15.20 Katonazene, 16.15 Előadás, 16.45 Hírek, 17.15 Szalonzene, 17.35 Előadás, 18 Jazz-trió, 18.20 Katonaműsor, 19 Hírek, 19.20 Előadás, 20 Az operaház zenekarának hangversenye, 20.40 Előadás, 21.40 Hírek, 22.10 Táncczene 22.35 Hanglemezek, 23 Idegen nyelvű hírek, 23.25 Cigányzene, 24 Hírek.

CORSO (ARAD) Előadások 3, 5, 7:30 és 9:30-kor
Tel. 23-64

Ma visszavonhatatlanul utoljára!
A finnek nemzeti filmje

..ÉS RENG A FÜLD...

Leujab O. N. T. és UFA-híradók a legaktuál sabb háborus hírekkel

Holnap szerdai kezdettel

Ezrek és ezrek kívánságára sikerült kizárólag 4 napra visszahoznunk a filmszezon legszebb filmjét

Intermezzo... Egy szerelem története
INGRID BERGMANN, LESLIE HOWARD

Mcsi

Kedden a mozik műsora Aradon a következő:
Forum; Napoleon az oka mindennek. Corso: És reng a föld...

Szakszerű javítások
Villanyszerelések
Motorszerelések

I. STARCIEVICI

ELECTROTECHNIKUS és VILLANYSZERÉLO

Arad, Strada Eminescu 8. Telefon 17-11

SPORTTESEMÉNYEK

A Basarabia-kupáért folyó mérkőzések eredményei Rapid—Unirea Tricolor 3:0 (1:0)

A Rapid igen komolyan vette a kupa-küzdelmet és ennek megfelelően nagyon erős összeállításban vette fel a küzdelmet az obori együtessel szemben, amely nem is tudott ellenállni a Rapid lendületének. A gólokat a 30. percben Sipos lefutása után Florea, szünet után a 7. percben ugyancsak Sipos beadásából Bogdan, majd a 36. percben a pompás formában lévő Sipos ismét betálasza a labdát, amit ezúttal Barátky küld a rendeltetési helyére. A Rapid összeállítása ez volt:

Sadovsky — Chiuritan, Lengheriu — Costea, Moldoveanu, Wetzler III — Sipos, Ritter, Barátky, Radu Florian, Bogdan.

VENUS—SPORTUL STUDENTESCO 2:1 (0:0)

Egyenlő ellenfelek küzdelme, melyből a gólképesebb Venus került ki győztesként. A gólokon Humis és Vladimirescu, illetve Constantinescu Greco osztoztak.

Juventus—Carmen 6:0 (2:0).

Turda—Olimpia 3:0. Az Olimpia már pénteken bejelentette, hogy nem óhajt a mérkőzésre kiállni és ezért a pontokat a fenti gólaránnyal a Turda kapja.

A Basarabia-kupa bucarestii csoportjának állása:

Rapid	7	6	1	0	28:7	13
Juventus	7	5	1	1	37:4	11
Venus	7	4	2	1	19:15	10
Unirea-Tricolor	7	4	1	2	19:11	9
Sportul Studentesc	7	2	2	3	12:15	6
Turda	8	2	1	5	12:29	5
Carmen	7	2	0	5	16:23	4
Olimpia	8	0	0	8	8:41	0

EGYÉB BASARABIA-KUPA EREDMÉNYEK

Mediaș: Vitrometan—Arsenal 5:0. Turnu-Severin: Cerna—Oltenia 15:0. Braila: FC Braila—Gloria CFR 0:0.

Feneketlen sárban sikerült a Ripensianak a barátságos visszavágás

Ripensia—Chinezul-CAMT 3:2 (2:1)

Előjáróban le kell szögezni, hogy az ilyen barátságos mérkőzések erőszakolásának nincs sok értelme. Min két csapat a Basarabia-kupa bajnoki mérkőzéseivel már befejezte az idényt, tehát a pályaedzés sem volt feltétlenül szükséges ilyen feneketlen sárban, mint amilyen a Banatul pályán volt. Játékról szó sem lehetett, mert ez csak vergődés volt, melyben az egyedüli kiemelkedő, a Ripensia fűtő visszavágási vágy volt. És ez a visszavágás sikerült, aminek a következő oka volt: A Ripensia készült erre a visszavágásra, míg a Chinezul-CAMT nem vette komolyan azt és harmadszor, de nem utolsó sorban, a játékvezető működése is befolyásolta az eredményt ilyen kialakulását.

A "játékra" a két csapat így állt egymással szemben:

Ripensia: Kunt — Bindea, Voda — Mio, Vasile, Militescu — Giurgiu, Andreescu, Kovács, Bugarin, Dumitrescu.

Chinezul-CAMT: Momirov — Kovács, Galgóczy — Koch, Losonc, Freihardt — Burok, Tóth, Csapó, Bally, Wilhelm.

Az első tíz percben a Chinezul-CAMT tartalékos csapata támad, de eredménytelenül. A 11. percben

Kovács a Ripensianak szerzi meg vezetést, amit a 19. percben Burok beadásából Csapó pompás felső sarkos fejes góllal egyenlít. A Chinezul-CAMT fedezetsorának munkájából erősen kiérzik Petsovszky hiánya. Ezzel szemben a Ripensia tengelyében a Kotormányi magasságára emlékeztető Vasile vonja magára a figyelmet. Ki ez a játékos? — Kérdik sokan, majd kiderül, hogy bucarestii fiu, aki ott már többször szerepelt az ifjúsági válogatásban és most Timisoarán tanul a Politechnicán. A 39. percben a sárban nagyon okosan, inkább a szélekre játszó Ripensia Giurgiu révén ér el újabb gólt (2:1). Szünet után az első negyedórában a Chinezul-CAMT átcsoportosít: Iliás is beáll játszani, a sántikáló Galgóczy balszélső lesz, Losonc háttvéd, Wilhelm balösszekötő, míg a kis Bally parton kívül kerül. A 23. percben Iliás bombaszerű fejesét kézzel üt ki a Ripensia hálójából, de játékvezető gól helyett 11-est ítél, ezt Tóth azonban a kapu fölé küldi. A 25. percben sarokrugás után ismét Iliás feje tart a hálóba, amit Wilhelm ugyancsak fejleg még jobban besegít. (3:2). A Chinezul erős, de Bindea van sokan ment, sokszor gáncsok árán is. A Chinezul van támadásban akkor is, amikor a játékvezető négy perccel a befejezés előtt lefújja amérkőzést.

Patria: Juhász — Mauer, Ernest — Ditrich, Szekeres, Csengery — Drecin, Moran, Kovács, Reich, Széles.

ANCORA—BANATUL 1:1 (1:1)

A hét játékkal kezdő, de később kiegészülő Banatul pontot adott le. Góllövők: Cublasan, illetve Muntean.

A Ferencváros is kezd lefolytatni

FERENCVÁROS—SALBTC 6:0 (2:0)

A tarjáni csapat nem tudott ellenállni a nagyszerű lendülettel játszó Fradinak. A SalBTC a második féлдő utolsó félórájában tíz emberrel játszott, mert Timár a kiállítás sorsára jutott, de ez már nem befolyásolta különösen az eredmény kialakulását, mert ekkor a zöld-fehérek már 5:0-ra vezettek. A gólok közül hármat Kiszely, a népszerű Lapaj, valamint Finta és harminc méteres lövésből Ruck, a Ferencváros új jobbátvédje szerzett. Az utolsó gólt néhány perccel a befejezés előtt Sárosi dr. rugta. A Ferencváros ez

MEGJELENT

Magyar Népnaplár

1942

ARA 35 LEI

TIMISOARA I.

Bulevardul Peonia Maria 8 alatt rendelhetik meg.

zel a győzelemmel a bajnoki lista negyedik helyére került. A két csapat összeállítása ez volt:

Ferencváros: Csikós — Ruck, Tátrai — Sárosi III, Poigár, Nagy II — Lukács, Sárosi dr., Finta, Kiszely, Gyetvai.

SalBTC: Géczy — Budai, Timár — Kiss, Debreceni, Marosi — Borsányi, Kovács, Vincze, Balázs, Trenka.

A magyar NB I további eredményei:

Ujpest—NAC 4:0 (1:0).

Elektromos—SzVSE 6:0 (4:0).

WMFC—Kispest 7:3 (3:2).

Lampart—Ujvidék 3:0 (2:0).

Szolnok—DiMAVAG 3:2 (1:1).

Gamma—Szeged 2:1 (0:0).

MAVAG—KolAC 1:1 (0:0).

KOVÁCS ÉS GALEGATTI GYŐZÖTT BERLINBEN

Olasz és magyar versenyzők részvételével nemzetközi birkozóverseny volt Berlinben, amelyet közép és félnehézsúlyú versenyzők számára tartottak. Az érdekes versenyt Kovács, illetve Galegatti nyerte. A nézők sorában ott volt a német sport vezére, von Tschammer und Osten is.

A NÉMET STADEL KARL NYERTE MAGYARORSZÁG 1941. ÉVI NEMZETKÖZI TORNÁSZBAJNOKSÁGÁT

A német tornászsport elhunyt vezetőjének, Stádin Károlynak emlékeztetére Budapesten nemzetközi tornászbaajnokságokat rendeztek. A férfiak összetett versenyében: 1. Stadel Karl (N) 29.55 ponttal, 2. Tóth Lajos (M) 29.40, 3. Krötsch (N) 28.75, 4. Mogyorósi 28.25, 5. Göggel (N) 28.20, 6. Pataki Ferenc 27.5 ponttal.

A férfiak versenyét nyújtón, korlátlan és talajtornában tartották. Stadel részeredményei 9.85, 9.9 és 9.8 pont, Tóth Lajosé 9.8, 9.75 és 9.85 pont. A fiatal Pataki a talajtornában hatalmas sikert aratott és mindkét pontozóbíró a maximális 10 ponttal értékelté teljesítményét, nyújtón Pataki 9.5 pontot kapott, míg a korlátlan hibázott és abbahagyta a gyakorlatát, amiért így csak 8 pontot kapott.

A nők talajtornában, felemás korlátlan és lebegő fán mérték össze erejüket. Első lett G. Tóth Judit 29.60 ponttal, 2. Gulvács-Köteles Erzsébet 29.05, 3. Dunszky (N), 4. Fehér Anna.

5-felszerelések

A. M. Mülley

Sport-Optik-Foto

Timisoara I., Str. Solderer 11 Telefon 10-19
F.ók: IV., Bulev. Berthe ot 10

AZ OLASZ BAJNOKSÁG EREDMÉNYEI

Lazio—Ambrosiana 2:2 (2:0).

Torino—Modena 2:0 (1:0).

Liguria—Genova 0:0.

Triestina—Napoli 2:0 (0:0).

Venezia—Livorno 1:0 (0:0).

Juventus—Atlanta 3:2 (2:1).

Milano—Bologna 3:0 (2:0).

Florentina—Roma 2:2 (1:1).

A bajnokságban a Triestina vezet 8 ponttal a Venezia és a Roma előtt, amelyeknek 7-7 pontjuk van.

A BÉCSI BAJNOKSÁG EREDMÉNYEI

Rapid—Sturm Graz 8:1.

Floridsdorf—Post Sport 6:5.

Austria—FC Wien 4:0.

Vienna—Wacker 3:2.

Sportklub—Admira 3:2.

A bajnokságban az Austria vezet 14 ponttal.

LÁTOGASSA A

PHOEBUS S. A.

NAGYBAN

KICSINYBEN

cég üzleteit. Dus választék villamossági cikkekben, villamos háztartási készülékekben, rádióanyagban, izzólámpákban, csillárakban.

TELEFON 13-32

TELEFON 33-29

Központ: IV., Str. Brătianu 29

F.ók: I., Dol. Regale Furticand 1

KÖZGAZDASÁG

Az összeegyeztetési minisztertanács nagyfontosságú rendelkezései

Bucurestiből jelenti a Rador: November 19-én Antonescu Ion tábornagy-államvezető elnökletével összeegyeztetési minisztertanács ülés volt, amelyen résztvett Antonescu Mihai miniszterelnökhelyettes, Sichițiu tábornok földművelésügyi, Stoienescu tábornok pénzügy- és Marinescu Ion nemzeti gazdasági miniszter, Pana Aurel földművelésügyi, Vulcanescu Mircea pénzügyi és Constantin Constantin tábornok katonai és polgári ellátási államtitkár.

Marinescu Ion nemzeti gazdasági miniszter jelenléteinek meghallgatása után elhatározták, hogy a katonai és polgári ellátáshoz szükséges termékeknek zárolás alóli feloldását csak a nemzetvédelmi miniszter rendelheti el.

A zárolás kimondása az összeegyeztetési minisztertanács által meghatározott elvek alapján és jóváhagyásával történik.

Az összeegyeztetési minisztertanács megbizta Constantin tábornokot a katonai és polgári ellátási államtitkárságának vezetőjét a mezőgazdasági termékek forgalmában jelenleg észlelhető akadályoknak egyszerű és gyakorlati módszerek útján történő kiküszöbölésére.

A zsidók közmunkaszolgálatával kapcsolatban az összeegyeztetési minisztertanács kimondta, hogy a munkaszolgálat helyett a zsidókat jövedelmük bizonyos százalékának fizetésére kötelezik.

Akik a kivetett összeget nem tudják megfizetni, kötelesek munkaszolgálatot teljesíteni, míg azokat, akik betegség vagy egyéb okok miatt nem teszik meg, kiutasítják.

A fuvarosok és szállítók árdragításával kapcsolatban elhatározták, hogy a katonai és polgári ellátási államtitkárság

a rendelkezésére álló tehergépköcsi- és kéroszlopok részére fuvarozási irodát létesít, amely a szegénysorsú lakosság számára elvégzi a tüzelőfa, valamint egyéb termékek szállítását.

A fuvarozó iroda november 25-én megkezdte működését. Ezzel kapcsolatban az összeegyeztetési minisztertanács felhívja mindenkit, hogy a fuvarosok árdragítását azonnal jelentse az illetékes szerveknek. A bűnösöket súlyosan megbüntetik.

Tekintettel arra, hogy a kedvezőtlen időjárás miatt a vetési munkálatok abbamaradtak, a tanács elrendelte az őrjáratok zárolását és az őrjáratok betiltását.

A mennyiséget teljes egészében a tavaszi vetési munkálatokra tartalékolják. Amennyiben az időjárás kedvezőbbre fordul és a buza vetési munka tovább folytatható, a korlátozó rendelkezést hatályon kívül helyezik.

Megbizta az összeegyeztetési minisztertanács a földművelésügyi miniszterium állattenyésztési osztályát a háziállat tenyésztésének érdekében szükséges teendők megkezdésére. Sichițiu tábornok földművelésügyi miniszter ismertette azokat a kitűnő eredményeket, amelyeket ezen a téren a termelők értek el.

Antonescu tábornagy úgy rendelkezett, hogy a beépítetlen telkeken és udvarokban a lakosság főzélkéféket termeljen. Akik tavaly nem hajtották végre az erre irányuló rendelkezést, kötelesek adót fizetni.

Stoienescu tábornok pénzügyminiszter jelentést tett a patkószegekhez és patkókhoz szükséges vasmenyiség biztosítása érdekében hozott intézkedésekről. A szekerek részére az ODESFER útján hatszáz vagon vasat szereznek ki, patkóvas céljaira az UDR-nél található mennyiség kerül szétosztásra, ez a mennyiség fedezi a szükségletet. A patkószegek tekintetében a nemzeti szövetségi intézet és a gyárak között megegyezés jött létre, amelynek értelmében az utóbbiak mintegy negyven vagon patkószeget állítanak elő. A mennyiség a nemzeti szövetségi intézet szervein és a vaskereskedésen keresztül kerül forgalomba. December 1-ig mintegy négy vagon patkószeget már piacra kerül.

Román-bolgár vegyesbizottsági ülés. Szófiában összeült a román-bolgár vegyesbizottság, amely a Ruszcsuk és Giurgiu közötti dunai közlekedés tárgyában folytat megbeszélést.

Meghosszabbították a vasutasok tüzifa szállítási bércaiknak érvényét. A vasuti vezérigazgatóság december 31-ig meghosszabbította a vasutasoknak és vasuti nyugdíjasoknak kibocsátott kedvezményes tüzifaszállítási bércaik érvényét.

VIDEKI ADÓHIVATALOK IS KIFIZETIK AZ ÁLLAMI KÖTVÉNYEK KAMATJÁT. A pénzügyminisztérium úgy intézkedett, hogy a jövőben az állami kölcsönkötvények tulajdonosainak járó kamatokat nemcsak a megyeszékhelyen, hanem a vidéki helységeken működő adóhivatalok is kifizetik.

Mezőgazdasági helyzetjelentés. Az Argus című bucurestii közgazdasági lap az ország mezőgazdasági helyzetéről a következőket írja: Az utóbbi hetek kedvezőtlen időjárása ellenére az ország egyes vidékein a vetési munkálatok tovább folytatók. A tavaszi munkálatokra nézve már megkezdtek az előkészületeket. Bessarabiában ebből a célból zárolták a tavaszi buzát a tavaszi vetésmag szükségletre. Ebben a tartományban egyébként megfelelő mennyiségű buza állt rendelkezésre erre a célra.

December 14-én tartják a központi tengeri versenyt. A megyei tengeri versenyek befejezése és az eredmények összegezése után a központi versenyt december 14-én rendezik a mezőgazdasági kutatóintézet helyiségében.

Ingó értékpapirtulajdonosok egyesülete alakul. Stoica Nicolae dr. bucurestii tanár kezdeményezésére november 30-án tartja alakuló ülését a fővárosi tőzsde melletti arbitrázs kamara helyiségében az ingó értékpapirtulajdonosok egyesülete.

Olaszországban be kell jelenteni a kétezer lírán felelő jövedelmeket. Az olasz hivatalos lapban rendelt jelent meg, amely kimondja, hogy a havi kétezer lírán felelő jövedelmeket november 25-ig be kell jelenteni az ellátási hivataloknak.

Szlovákia külkereskedelmi mérlege. A szlovák köztársaság külkereskedelmi mérlege az év első hat hónapjára 107 millió hiányt mutat, amennyiben az 1 milliárd 573 millió koronás bevétellel szemben 1 milliárd 466 millió koronás export áll.

Határidő napló

NOVEMBER 26:

Uj és meghosszabbított lakbérleti szerződések illetékeztetésének határideje. Az illeték befizetésének elmulasztása az összeg háromszorosának megfelelő bírságot von maga után.

NOVEMBER 29:

A rádió megszervezéséről és működéséről szóló törvény végrehajtási utasításának hetvenhetedik szakasza értelmében mindazok, akik rádióvevőtelek zavarását előidézhetik és előidézni készülőkéket birtokában vannak, tartoznak eddig a napig védőszerkezetet felszerelni, ellenkező esetben a törvény ötvenötödik szakaszában feltüntetett büntetésnek teszik ki magukat.

A VÖRÖS POKOL

Ujor oroszok hősiességének a vörös paradicsomban

A DÉLI HÍRLAP
EREDETI REGÉNYE

Írta: ANDREJ ANDREJOVICs KRIMOV

86

— Eljött magam is gondoltam erre, de engem sohasem szólítottak fel rá, hogy a hatodik kocsi foglalom el. De különben megdönthetetlen bizonyítékot szereztem magamnak arra, hogy csakis az igazi Sztalin az, akit megfigyeltem.

— Miképpen szerezte ezt a bizonyítékot?

— Tudnia kell, kedves Alexej Nikolájevics Jurin, hogy Sztalin a lábán közönséges bakancsot hord, akár a katonák. Természetes, hogy a hasonmások lábellenje szakasztottan ugyanolyan. A mi bakancsaink azonban ott állanak öltözőinkben és azokat csak akkor huzzuk fel, ha szolgálatban vagyunk. Több alkalommal megtettem azt, hogy jóval az átöltözködés és maszkírozás előtt sorra belopóztam társaim öltözőibe és azok jobb bakancsainak orrára kitérve arról fehér pontot pettyegttem. Ez volt az ismertetőjel.

— Vagyis azt akarja ezzel mondani, Ljankov barátom, hogy a krélapontokról azokat ismertem meg, akik közül egyetlenegy sem volt azonos Sztalinnal.

— Ugy van, Alexej Nikolájevics. Viszont az, akinek cipője orrán nem volt ott fehér krélapont, az volt az igazi Sztalin. Többször is megcsináltam ezt a krélapontot és sohasem csalódtam, Sztalin mindig a hatodik autóra szállott be egy kurta pillanattal előbb, mielőtt a beszállásra az utasítás elhangzott.

— Nem gondolta, hogy a bakancsorokon a fehér krélapont végül másnak is feltűnhetik és ebből esetleg vizsgálat következhet majd?

— Ettől nem kellett tartanom. Tudnia kell önnek,

hogy nekem olyan éles szemem, akár a sasé. Olyan kitűnően látok, hogy ha valaki az utca egyik oldalán újságlapot mutat, azt én a másik oldalról szabad szemmel elolvasom akár milyen apró betűkből is áll a nyomás. Az általam csinált krélapontok a bakancsokon nem voltak sohasem nagyobbak a gombostű fejénél. Ezeket más valaki embermegzavarásból észre sem veszi, én azonban igen.

Ljankov elhallgatott.

Hallgattam magam is.

Most már tisztában voltam vele, hogy a nagy elővigyázatosság ellenére is nem lehetetlen a Sztalin elleni merénylet. Csak jól meg kell azt szervezni.

— Szóval, — mondtam hosszabb szünet után, — a hatodik autóra kell a bombát tenni?

Ljankov bólintott:

— Ugy van.

— Helyes. Az ügyet ismertetni fogom fehér szervezetünk vezetéségének legközelebbi ülésén. Szeretném, ha azon az ülésen maga is megjelenne, kedves Ljankov és személyesen mondaná el barátainknak mindazokat, amiket most nekem mondt.

— Nem vagyok a vezetéség tagja és így nem tudom, hogy ott lehetek-e majd az ülésen, — aggályoskodott Ljankov.

— Szabályzatunk értelmében valóban nem is vehetne részt az ülésen, azonban vannak fontos esetekben kivételek is. Ilyen kivétellel állunk most is szemben. Majd közlöm az esetet az elnökünkkel előre és megszerzem önnek az engedélyt a megbeszélésen való részvételre. A maga neve különben sem ismeretlen társaink előtt, akik tudták, hogy milyen nagy érdemeket szerzett azért, hogy az országot megszabadította a vérszívó Dzsarszinszkitól.

Nvöle nap múlva megtartottuk a fehér szervezet vezetéségének bizalmas ülését.

Erre az ülésre magam veztettem el Viktor Ivanovics Ljankovot.

Az elnök szokása szerint üdvözölte a megjelenteket, azonban a következő bejelentést tette:

— Testvérek, megint elő kell vennünk a Sztalin

elleni merénylet tervét. A merényletet a diktátornak valamelyik nyilvános megjelenésekor kell elkövetnünk.

— De hiszen, — vetette ellene valaki, — már megállapítottuk, hogy ez lehetetlen. Tudjuk, hogy Sztalin tizál-Sztalinnal kísérteti magát és így nem tud hatjuk, hogy a tizenegy közül melyik az igazi diktátor.

A többiek sorra mondták:

— Ugy van, ugy van.

— Csakhogy most már tudjuk, hogy a tizenegy közül melyik az igazi diktátor, — szól nyugodtan az elnök.

Mindenki kíváncsian nézett és látszott az arcon, hogy a vezetősek tagjai várják a magyarázatot.

Az elnök rám tekintett, mire fölemelkedtem és beszélni kezdtem:

— Testvérek, személyesen nem ismeritek mindnyájan Viktor Ivanovics Ljankovot, aki itt ül mellett, azonban a neve nem ismeretlen előttetek.

— Igen, igen, — szóltak közbe egyszerre többen is — Ljankov jelent meg Dzsarszinszki előtt mint Második Miklós cár szelleme. Derék munka volt!

— Ljankov testvér — folytattam szavaimat, — most az elnök előzetes tudtával és hozzájárulásával kéresemre megjelent közöttünk, hogy elmondja, hogy egy esetleges merénylet esetében hogyan ismerhetünk rá csalhatatlanul az igazi Sztalindra.

— Halljuk, halljuk, — nyilvánult meg a kíváncsi érdeklődés az összes jelenvoltak részéről.

Ljankov fölállott és részletesen előadta mindazt, amit a tizenegy Sztalinnal nekem már egy héttel előtt elmondott.

Feszült érdeklődéssel hallgatták.

Amikor végzett, mindnyájunkból egyöntúren robbant ki az egyforma vélemény:

— Igen, így már elkövethető a merénylet Sztalin ellen. Bizonyos, hogy sikeres is lesz!

Hosszasan vitákoztunk azon, hogy a merénylet elkövetésére a revolvert vegyük-e igénybe, vagy pedig a bombát. Véül nem döntöttünk, hogy arra a kézigyánát lesz a legalkalmasabb.

(Folytatjuk)

Apróhirdetések

Alkalmazás

Textil rövidaru, vagy férfidivatüzletbe fiatal ügyes segédet, aki perfekt román, azonnali belépésre, jó fizetéssel felvesszék. Jelentkezni Arad, Str. Episcopiei 48. sz. Apart. 9. (4417)

Jó családból kifutófiu felvétetik, Manea uridivatüzletben, Arad. (4418)

Románul, magyarul és németül beszélő okleveles gyógyszerészt keresek állandó alkalmazásra. Voith-gyógytár, Brasov. Str. Gen. T. Mosoiu 53. (3226)

Műszerész-tanoncok felvétetnek. Móczár írógépes. Timisoara I., Bratianu-tér 3. sz. Telefon: 28-69. (3223)

Gazdasszonyt (mindenest) keres magános ur. Lehet zsidó. Tartós, nyugodt alkalmazás, csakis kitűnő ajánlású, megállapodott középkorúak. Jelentkezés iratokkal 9-10, vagy 16-17 óra között. Timisoara III., Str. Feldioara (v. Kazinczy-u.) 1. Ajtó 4. (2814)

Bejárónó állandó helyre felvétetik. Révész László Arad, Str. Cosbuc 48. szám. (4455)

Koszfőzőkora nőt keresek. Cim az aradi kiadóban. (4457)

Mérlegképes könyvelő román nyelvtudással, fűszerkereskedősegéd állandó állást találnak. August J. Keller, Medias. (3232)

Asztalos segédet vegyes munkára felvesszék. Arad, Str. N. Grigorescu 5. szám. (4445)

Egy jó erkölcsű fiu tanulóknak felvétetik. Schulz-cukrászda, Arad. (4429)

Kosárfonó segédet azonnalra keresünk Timisoara II., Str. Delavrancea 28. szám. (6531)

Nőmetől tökéletesen beszélő nevelőnőt éves bizonyítvánnyal, két gyermek mellé azonnali belépésre keresünk. Borzcha Imréné Arad, Bulev. Regina Maria 12. sz. (4433)

Állást keres

Román-magyar gépirónó állást keres, esetleg, deklatáni órákra is. Elekes hirlap-iroda Brasov. (3229)

Üzemlakatos, vagy gépész állást keres. Cim a timisoarai kiadóban. (3234)

Oktatás

Németet, franciát tanítok, tanulókkal korrepetálok. Jelentkezés a déli órákban. Arad, Str. Eminescu 35. Emelet. (4317)

Lakás

Butorozott szobát keres fűrdőszoba használatával, nem zónában, december 15-re fiatal házaspár. Bővebbet 34-30. telefonszám alatt (6442)

Kapualatti bejáratu butorozott szoba kerestetik azonnalra. Cimeket Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá. (4441)

Adás-vétel

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Elek-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és írógépeket, hálósobát, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, reklamiákat, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és dísz tárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Elek-palota). Telefon: 19-75. (4200)

Köszönetnyilvánítás

Ezton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, akik drága jó feleségem és édesanyánk

Talpai Józsefné

elhunyta alkalmából minket felkerestek, vigasztaló szavaikkal nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, a ravat alá virágot, koszorút helyeztek és drága halottunkat utolsó utjára elkísérték.

Arad, 1941 november 21.

A gyászoló Talpai-család.

Varrógépek, irodaberendezések, írógépek, hálósobák, ebédlők, matracok, ottomanok, Thonet-székek olcsón eladó. Megvételre keresünk kombinált szobát, ebédlőt és teljes lakberendezést. Timisoara IV., Piata Küitti 2, az udvarban. (3197)

Írógépeket, számológépeket használtat vesz, elad Móczár-írógépes. Timisoara I., telefon: 28-69. (3224)

Új gyöngyűrt értékes ebédlő, uriszóháló, szalon, „Stil” bator, antik szalonszillárak, festmények, perzsák, zongora, márkás, tizenkétszemélyes kristály- és porcellánkészlet. Valódi perzsabunda, háromnegyedes perzsalábbunda, ezüst róka, nyest, neri, perzsa pelerin, városbunda nutriabélőfű. Fischhoff Timisoara I., Regele Mihai I. 6. szám. Apart. 7. (3219)

Eladó eredeti perzsaszőnyeg, kiválóan szép darabok. Fischhoff-cégnél, Timisoara I., Bulev. Reg. Mihai I. 6. sz. (3228)

Jó állapotban levő férfi és női kocsibunda eladó. Timisoara II., Str. Petre Tegle 1. I. emelet, 6. (6801)

Matador nagy, komplett társasjáték, építőszekrény megvételre kerestetik. Cimeket „Matador” jeligére a timisoarai kiadóba kérek. (6030)

Vásároljon Zeiss Punctal-szemüveget. Reiner József optikai szaküzletében Arad-on. Str. Col. Pirici 3. (4360)

Tisztítórongyot veszek. Friedrich, Timisoara II., Str. Cogalniceanu 8. (2716)

Komplett ebédlő, nagy tükör és deszkák stb. eladók. Arad, Str. Gh. Popa 10. sz., apart. 8. Érdeklődni 2-5-ig (4456)

Kifogástalan modern keltetőgép 250-350 tojárra megvételre kerestetik. Cimeket „Keltetés” jeligére a timisoarai kiadóba kérek. (2819)

Eladó

1 drb. nagy esztergapad, állványra felszerelt, 2 drb. fényomópad (Druckbank). Cim: Arad, Str. Cantacuzino 31. szám.

Négykerekű lapos felületű kézi, esetleg 1 ló után könnyű kocsi, lehet rugós is, kerestetik. Kohn, Arad, Bulev. Regele Ferdinand 22. (4437)

Egy sötétkék télikabát és egy kandelaber eladó. Cim az aradi kiadóban. (4446)

Olaszországra vonatkozó földrajzi, művészeti, vagy utikönyveket keresek megvételre. Cimeket Rudolf Mosse Arad Str. Eminescu 8. (4430)

Háromszobás magánház, családi okok miatt sürgősen eladó. Arad, Str. Crivitei 98/a. (4428)

Dus gyökérzetű szőlőoltvány és vad- vessző jutányos áron kapható. Winkler-szőlőoltványtelepnl. Minis. jud. Arad. Ugyanott egy 24 lóerős Ford-motor és egy 2 1/2 colos centrifugál pumpa eladó. (4427)

Fekete férfitelikabát, teljesen jó, eladó. Arad, Str. Oituz 74. (4426)

Máris megrendelheti a legszebb karácsonyi ajándékot, egy szép, kézzel kötött Jumpert, kosztimöt, vagy Norvég-kötéssel egy szipuvert. Daru Olgánál Arad, Str. Blanduziei 12. (4436)

Egy szörme férfibunda és egy fekete férfiföltény eladó. Cim: Arad, Str. Consistorului 46. Ajtó 3. (4447)

Házacskát, vagy telket keresek megvételre, 50-70.000 leig. Arad, Strada Grivitei 99. (4443)

Olcsón eladó helyszüke miatt egy tizen- kétszemélyes kihuzható, fehérre lakkozott, kifogástalan állapotban levő asztal. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. szám. (4442)

Teljesen jó állapotban levő férfiföltény és egy kalap eladó. Cim: Bulev. Elisabeta 15. I. emelet, Arad. (4444)

Egy kifogástalan pianino eladó. Arad, Str. M. Nicoara 16. sz. Ajtó 3. (3465)

Eleonóra új, barna, kézzel kötött kosztim magas nyulánk alakra eladó. Arad, Str. Take Ionescu 7. (4431)

Veszünk Platina, briliáns, gyémánt, arany, antik ékszereket, ezüst evőeszközöket, tálca- és tárgyakat, bronz és dísz tárgyakat
Joanov c u si Hartmann
Arad, Minorita-palota

Diófürtiros hármás vagy kombinált szekrény és négy drb. párnázott szék megvételre kerestetik. Cimeket „Különleges” jeligére a timisoarai kiadóba kérek. (6840)

Gyermekkoesi, jökarban levő (fehér), eladó. Cim: Timisoara III., Piata Crucii 7. szám.

Villanymotor, 110 voltos, 1. H. P. meg- vételre kerestetik. Ajánlatokat Móczár-írógépes, Timisoara I., Bratianu-tér 3. sz. Telefon: 28-69. (3222)

Jó állapotban levő dióbarna rövid, keresztthrus zongorát megvételre keresek. Arad, Str. L. Tampa 5. (4452)

Eladó Standard Rádió, 5 plus 2. Cim: Arad, Str. Oituz 109. (4450)

Mureselen Str. Avram Iancu 4, egy kis ház betegség miatt sürgősen eladó. (4448)

HATSCHEK-BOYBÖRSEU, Arad, Bulevard Carol 17 (volt 46)
Telefon: 16-95.

ARAK EZREKBEIN!
5500: Országut mentén 103 kat. hold 1-a szántó, épületekkel. — 5000: bérház kettős telekkel, cca. 600.000 bto. hozam. — 4000: parcellázható 17 k. h. beltelek, 6-sz. lakással. — 3200: Timismegyében 85 k. h. szántó tanyával, ut mellett. — 3000: sarokház cca. 180 ezer hozam. — 1800: színházhoz közel üzletház 3 bérlémmennyel. — 1500: kétlakásos modern villa. — 1500: kertés ház, 4 középnagy lakással. — 1100: 2x3 sz. fűrdősz-val, raktár, kert. — 1000: aradmegyei 19 k. h. 1-a szántó tanyával. — 900: külv. emeletes villa, nagy gyüm. — 750: 2-szobás modern villa. — 600: külv. 5-szobás, nagy kertés. — 550: beiv. 3-szobás. — 530: aradmegyei 8 k. h. szántó, épülettel. — 450: új 2-szobás. — 400: 2-szobás, kertés. — 290: II. ker-ben 4 lakás. — 240: u. o. 2 lakás, kert. — 230: pernevei 2 lakásos, nagy gyümölcsös. — 190: gradistei 3-sz. sarokház nagy kert. — 189: III. ker-ben 3 lakás. — 150: mureseni telek a Gloria táján.

Járási székhelyen elsördendü uri és női fodrászüzlet eladó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4435)

A legjobb fűzők és melltartók „Probi- tas”-nál készülnek. Arad, Horia-utca 8. Ugyanott nagyon szép új hatszemélyes toledós-lenvászon asztalterítő eladó, megbízásból. (4432)

Szűl bunda eladó, Arad, Str. Romanilor 41. szám. (4434)

Felsőkabátot szürke, jó lodenszövetből készít 5800 leért, esetleg szövetet ad. Croitorie I., Str. Solderer 5. sz. (2813)

Norvég silée (hickory) fából eladó. Timisoara IV., Str. Cameliei 25. (2817)

Keresek megvételre evőeszközöket. Ezüstöt vagy alpaccát. Cim: Timisoara III., Str. Romulus 32. Láng, cipész. (2812)

Eladó: Félstabil gőzkazán, majdnem új, 28 m² fűtőfelületű 12 atm. Erősen használt 6-os Máv-gőzkazán. Generaljavított 6-os álló kazán 4 HP. váltóáramu 220-380 voltos, alig használt motor, 1440 fordulatú, kávépörkölő-gépek, hengerőrölő, napi 3000 kg. teljesítményű. Cim: Lu-goj, Str. Xenopol 41. (2818)

Jökarban levő női Singer-varrógép eladó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Strada Eminescu 8. (4454)

Kedves, öreg egyént véglegesen eltarta- nek. Tej van. Ajánlót honorálok. Ugyanott egy 130 kgr-os disznó eladó. Timisoara V., Str. Sagovici 102. (2820)

Férfiföltény, fekete zakó eladó. Arad, Str. Duseanu 9. (4453)

Különbék

A parisi grafológusnó megmond Önnek mindent, ami Önt érdekli. Timisoara II., Str. I. Klein 29. (2831)

Töltőtolkakat, irodagépeket szakszerűen javít Móczár L. szakműszerész, Bratianu-tér 3. Timisoara, telefon: 28-69. sz. (3225)

Aszód Anna (volt Rotschild-szalon) most Timisoara I., Str. Caruso 2. szám. III. emelet, készít a legszebben női és gyermekruhákat. (2759)

Keresek a Józsefvárosban üzlethelyisé- get, vagy kisebb divatárüzletet megvételre. Cimeket „Forgalmas helyen” jeligére a timisoarai kiadóba kérek. (6320)

Nádszékeket befon és kosárfonást ol- csón vállal egy vak. Timisoara II., Strada Delavrancea 28. (6530)

Teljesen jó állapotban levő 2 férfitelika- bátot megvételre keresek. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4449)

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal fözve

WALTRICH
fodrász Timisoara
II, Traian-tér és Str. Stefan cel Mare saros. 1-2-3-6-os villam-os megállójánál ::

Raktárhelyiséget keresek. Irásbeli ajánlatot „Kisebb” jeligére a timisoarai kiadóba kérek. (2816)

Sugár Jakab pens, PTT névre szóló bulé- tin de inseriere elveszett. Becsületlen megtaláló a timisoarai kiadóban adja le. (2815)

Antik fülbevaló türkizzel, vasárnap a Tháfiában elveszett. Jutalom ellenében átadható Timisoara III., Piata Pievnei 8. Apart. 1. (6349)

Hirdessen a
Déli Hírlapban!

Nyomatott a Tipografia „Timisoara” környezetében a Timisoara